

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "PETRE ANDREI" DIN IAȘI
1.2 Facultatea	Psihologie, Științele Educației și Asistență Socială
1.3 Departamentul	Psihologie și Asistență Socială
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială (Interdisciplinar cu domeniul: Psihologie)
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Managementul serviciilor psiho-sociale de incluziune și suport

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Managementul serviciilor de reabilitare a adicțiilor						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Victor-Ionel NICOLĂESCU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Victor-Ionel NICOLĂESCU						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	F

3. Timpul total estimat (ore pe semestru) al activităților didactice

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar / laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar / laborator	24
3.7 Distribuția fondului de timp					ore
Participare la orele de curs și seminar					48
Studiul după manual / suport de curs, bibliografie și notițe					60
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					29
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					-
3.8 Total ore studiu individual					127
3.9 Total ore pe semestru					175
3.10 Numărul de credite					7

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	suport de curs, articole, statistici, prezentare PPT, videoproiector, laptop, resurse Internet etc.
5.2. de desfășurare a seminarului	fișe de lucru, portofolii; proiecte (individuale sau de grup); eseu; studiu de caz. Schițe de intervenții, videoproiector, laptop, resurse Internet etc

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- competențe de identificare a trăsăturilor specifice comportamentului adictiv - competențe de analiza și identificare a etiologiei și evoluției adicțiilor - competențe de cunoaștere a corelației metodelor de lucru în procesul de reabilitare a adicțiilor - competențe de identificare a abordărilor terapeutice în procesul de reabilitare - competențe de gestionare a managementului de caz în adicții - competențe de analiză a consecințelor comportamentelor adictive

Competențe transversale	- formarea și dezvoltarea abilităților de identificare a soluționare a situațiilor de criză - formarea deprinderilor de analiză a adicțiilor - dezvoltarea capacității de a realiza un model de interpretare a adicțiilor - dezvoltarea de competențe de comunicare cu autorități/instituții/organizații neguvernamentale pentru a asigura managementul serviciilor de reabilitare a adicțiilor

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea competențelor studenților de analiza și identificare a metodelor de reabilitare a adicțiilor, precum și de realizare a unor forme de analiză și identificare a abordărilor eficiente de management a serviciilor de reabilitare
7.2 Obiectivele specifice	• deprinderea utilizării metodelor și tehnicilor științifice de analiză și evaluare a managementului serviciilor de reabilitare a adicțiilor; • cunoașterea modalităților de identificare a comportamentelor adictive ca fenomene complexe, biomedicale, dar și psiho-socio-spirituale în același timp, în contextul societății contemporane; • cunoașterea modalităților de tratare și recuperare a comportamentelor adictive; • cunoașterea și asimilarea perspectivei specifice asistenței sociale în activitățile de recuperare a persoanelor cu comportament adictiv; • dezvoltarea abilităților de a realiza un plan de management de reabilitare a persoanelor cu adicții.

8. Conținuturi

8. 1 Curs (teme, număr de ore, bibliografie)	Metode de predare
I. Modele explicative și teorii științifice privind etiologia, evoluția și abordarea terapeutic-recuperatorie a adicțiilor 3 ore II. Cadrul legislativ și instituțional, politici și servicii în domeniul prevenției, terapiei și recuperării/reabilitării în adicții, în România și în plan internațional, istorie, actualitate, tendințe. 3 ore III. Terapia și reabilitarea în adicții: abordări și strategii, terapii, modele, metode și instrumente 3 ore IV. Terapia și recuperarea persoanelor cu comportament adictiv. 3 ore V. Managementul terapeutic și procesualitatea intervenției terapeutic-reabilitatorii. 3 ore VI. Modelul Comunității terapeutice în terapia și reabilitarea persoanelor cu comportament adictiv. 3 ore VII. Reabilitarea consumatorilor de droguri care au săvârșit fapte penale 3 ore VIII. Managementul integrat al serviciilor de reabilitare a adicțiilor 3 ore	• Studiu de caz • Brainstorming • Studiu de caz
Bibliografie: a) referințe principale (bibliografie minimală): - Horvath, Thomas A. (2006), <i>Sex, droguri, alcool, pocher și ciocolata. Un manual pentru a scăpa de dependente</i> , București, Ed. Antet. - Hemfelt, R.; Minirth, F.; Meier, P. (2001), <i>Labirintul codependentei. Drumul spre relații interumane sanatoase</i> , Cluj-Napoca: Editura Logos. - Hemfelt, R.; Minirth, F.; Meier, P.; Newman, D.; Newman, B. (2004), <i>Iesirea din labirint.. Manual aplicativ pentru Labirintul codependentei</i> , Cluj-Napoca: Editura Logos. - Klein, Hans (1999), <i>Dependenta de alcool. Consilierea familiei</i> , Sibiu: Editura Hora. - Ioan, Beatrice Gabriela (2003), <i>Consumul de droguri și toxicomania</i> , Iasi: Editura Junimea. - Marinov, Vl. (coord.), (2005), <i>Anorexie, adicții și fragilitati narcisiace</i> , București: Editura Trei. - Nicolăescu Victor, Rodica Hapeci, Paula Frusinoiu (coordonatori) (2010), <i>Prevenirea delincvenței juvenile și consumului de droguri în județul Buzău</i> , București: Editura CISON	
b) referințe suplimentare (bibliografie extinsă / opțională): - Ball, J.C.; Ross, A. (1991), <i>The effectiveness of methadone maintenance treatment: Patients</i> ,	

- Beck, T. Aron; Wright, D. Fred; Newman, F. Cory; Liese, S. Bruce (1993), *Cognitive Therapy of Substance Abuse*, New York: The Guilford Press.
- Bercheanu V., Pletea C. (1998), *Drogurile si traficantii de droguri*, Pitesti, Editura Paralela 45.
- Bergeret J. (1982), *Toxicomanie et personalite*, Paris, PUF .
- Birt, Mircea, (2003) *Tulburarile comportamentului alimentar: anorexia nervosa si bulimia nervosa*, Cluj-Napoca: Editura Dacia
- Boisteanu, P. (1995), *Comportament si alcoolism*, Iasi: Editura Moldova.
- Carroll, R. Charles (1993), *Drugs in Modern Society* (third edition), Indianapolis, Melbourne, Oxford, Brown and Benchmark.
- *Cei doisprezece pasi si cele douasprezece traditii* (1994), New York, Alcoholics Anonymous World Services
- Chopra, Deepak (2003), *Comportamente adictive*, Bucuresti: Editura Curtea Veche.
- Delay, P. (1975), *Kicking addictive habits once and for all*, New York, Lexington Books.
- Dragan J. (2000), *Dictionar de droguri*, Bucuresti, Ed. National
- Goode, E. (1989), *Drugs in American Society*, Mc-Graw-Hill Publishing Company.

8. 2 Seminar / laborator (teme, număr de ore, bibliografie)

Metode de predare

1. Dependenta / codependenta, toleranta, sevrăj. Clasificarea drogurilor, a dependentelor, cu suport substantial/fara suport substantial. 2 ore
2. Psihosociologia comportamentului adictiv; Patternuri psiho-socio-culturale ale comportamentului adictiv. Comportamentul cu risc pentru adictii. Personalitatea adictiva. Perspective in intelegerea si abordarea adictiilor 3 ore
3. Abordari centrate pe individ, pe familie, pe grup, pe comunitate, pe macrosocietate. Evantaiul terapiilor in adictii: terapii bio-medicale, socioterapii, psihoterapii. Cercul/ciclul schimbarii (Prochaska/DiClemente). Triunghiul dramatic al manifestarii dependentei/codependentei, respectiv al recuperarii. Specificul consilierii si asistarii persoanei cu comportament adictiv. 4 ore
4. Dezintoxicare, terapie, prevenire si reducere a daunelor asociate, recuperare, reabilitare si reinsertie familiala si socio-profesionala. 2 ore
5. Managementul terapeutic; rețeaua serviciilor de prevenire si interventie timpurie, interventia/ambulanta/serviciul de urgenta, interventia in strada si in spatii protejate pentru prevenirea riscurilor si daunelor asociate, cura clinica de dezintoxicare, terapia adictiei si reabilitarea/post-cura (in clinici de adictologie, centre de zi/grupuri de suport mutual si grupuri terapeutice, servicii comunitare, comunitati terapeutice), rețeaua interdepartamentala pentru reabilitare si reinsertie familiala si socioprofesionala. 5 ore
6. Principiile comunitatii terapeutice; organizare, strategie terapeutica, program, metode, instrumente. Comunitati terapeutice de tip laic. Comunitati terapeutice de tip religios. Rigori si limitari ale intrarii in program si ale eficacitatii terapeutice. 3 ore
7. Principiile si metodele reabilitarii specific persoanelor consumatoare de droguri care au savarsit fapte penale 2 ore
8. Principiile si abordarile managementului integrat al serviciilor de reabilitare a adictiilor 2 ore

- Studiu de caz
- Brainstorming
- Studiu de caz

Bibliografie:

1. referințe principale (bibliografie minimală):

- Baican, Eugen (2014), *Probleme de sanatate, comportamente si atitudini pentru sanatate*, Cluj-Napoca si Bucuresti, Editura Scoala Ardeleana & Editura Eikon.
- Campbell, R. (2000), *Copiii nostri si drogurile*, Bucuresti: Editura Curtea Veche.
- Chipea, Floarea; Stanciu, Simona (2007), *Tinerii si drogurile. Dimensiuni psihosociale si politici de prevenire a consumului de droguri*, Oradea: Editura Universitatii din Oradea.
- Ferreol, G. (coord.) (2000), *Adolescentii si toxicomania*, Iasi: Editura Polirom
- Nicolăescu Victor (coordonator) (2010), *Reabilitarea integrată a consumatorilor de droguri ce au săvârșit fapte penale*, București: Editura Expert
- Hurdubaie Ioan, Nicolăescu Victor (2008), *Cadrul juridico-instituțional mondial antidrog*, București: Editura

Civitas

- Radulescu, Sorin; Damboeanu Cristina, (2006), *Sociologia consumului si abuzului de droguri*, Bucuresti: Editura Lumina Lex.

- Rascanu, Ruxandra (2004), *Alcool si droguri- virtuti si capcane pentru tineri*, Bucuresti: Editura Universitatii Bucuresti.

b) referințe suplimentare (bibliografie extinsă / opțională):

- Abraham Pavel (coordonator), Cicu Gabriel, Crăciun Adriana, Roman Ioan, Iașnic Bogdan Ștefăniță, Nicolăescu Victor, Rus Toma Vasile (2005), *Dicționar privind drogurile*, București: Editura Medicală

- Abraham Pavel, Fuică Lucian, Nicolăescu Victor, Popa Florentina, Nicolae Alina, Cișmilianu Mihaela, Dorobăț Liliana (2005), *Prevenirea consumului de droguri*, București: Editura Detectiv

- Porrot, A.;Porrot, M. (1999),*Toxicomaniile*,Bucuresti: Editura Stiintifica.

- Witters W., Venturelli P. (1988), *Drugs and Society*, Boston, James and Bartlett

-Mitrofan, Iolanda (2003),*Teoria toxicodependentei.Posibilitati si limite*, Bucuresti:Editura Sper. *programs, services and outcomes*, New York:Springer Verlag.

-Vasilescu,L.;Tihan,E.;Tihan,L.;Drangulanesu,C.;Oprea,C.;Tudor,A.M.(2004),*Modificari neuropsihice induse de consumul de droguri*, Bucuresti:Editura Focus.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Formarea deprinderilor care să asigure un nivel de cunoștințe adecvat înțelegerii comportamentului adictiv și aspectelor patologice ale actelor infracționale ca bază pentru dezvoltarea profesională și științifică în sfera managementului serviciilor de reabilitare a adicțiilor

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală
10.4 Curs	- Măsura în care studenții au înțeles corect și și-au însușit conceptele teoretice studiate - Capacitatea studenților de a interpreta și rezolva corect și creativ aspectele specifice serviciilor de reabilitare a adicțiilor.	Colocviu	40% 40%
10.5 Seminar	Gradul de însușire a cunoștințelor aferente activităților de seminar pe parcursul semestrului	Evaluare pe parcurs	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Realizarea unui proiect privind prezentarea unui plan de management de caz privind reabilitarea unei persoane cu adicții			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în Departament

Semnătura Directorului de Departament